

Mo te taha ki te whakataka nei, ka noho nui au ki tooku taha kia Ngati-Porou. (he takawaenga hoki oku tupuna) ka rongo au ki enei pakeke na Kakatarau te ope i whakataka hei ngaki i te mate o tona papa o Pakura raua ko Te Pori-o-Te Rangi i mate ki Puketapu. E hangai ana tenei ki runga i nga kupu o te waiata:— "*Ka pau te whakatute atu e te ope.*"

"Nau ra e Pape e!"

Ko Pape he ingoa iti no Kakatarau. He ingoa pakeha tenei ara ko Bob. Ko tenei tangata he tuakana no Te Moke-na Kohere, tupuna o R.T.K. e tuhituhi korero nei mo Te Toa Takitini; ara o Reweti Kohere ratou ko ona taaina.

Ko te take pea tena o te whakataka i te upoko o te Ika. Engari ko Ngati-Porou i wana ai ki taua haere, mo runga i o ratou mate huhua noatu. Ko nga mea nei o Te Whanau-a-Tuwahakairiora i haerea ai a Toka-a-Kuku e nga kaumatua.

Ko Hoturangi i kohurutia ki te moana i waho o Mataka oa, ko Te Tarawa te tauranga. Rokohanga mai e te taua a Te Whanau-a-apanui e hi ika ana i Tarawa a Te Kanga-a-poharu (tooku tupuna tuarua o tooku taha Ngati-Porou) ratou ko ona iramutu, ko Waipauhu taina o Whakakataha, papa o Te Houkamau (pakeke) ko Tarawhanui taina o Tikitiki-o-rangi papa o Te Matauru, te Kakatuauru, iramutu kia Hoturangi, ka kohurutia nei i a ratou e hi ika ana i roto i to ratou nei moana i Matakaoa.

Etahi tangata i mate ki Toka-a-Kuku ko te Whatu Karangahua i tu i te mata rere noa. Mona te waiata tangi nama 110— "*Tera Matariki, huihui ana mai, etc, etc.*"

Ko Paratene Kamura-Te-Rangi papa o Wi Pahura, rangatira o Wharekahika. I roto tenei i te taua. He taina ia kia Te Houkamua pakeke. No te po raua ka haere ki te whakaputa mai i to raua tuahine i roto i te pa ara i a Rangihaere. Koia tenei te wahine a Te Aopururangi. Ka puhia mai a Paratene, ka tu-a-kiko. He roa ia e takoto ana i te kaainga a ka mate. Koia te tangata tuatahi ki te takoto i te taha o te whare karakia i Te Kawakawa.

Tetahi tangata ko Marino te ingoa no te ope o Te Wera i te Ratapu ka kuhu i ona kakahu atahua katahi ka tu mai i runga i nga parepare ara i te tukuwaru o te pa o Te Koau. Takoto atu te pu a Te Koha raua ko Paratene Te Wharetatarakau, ka mate tangata ra. E kiia ana kotahi tonu te pakutanga o nga pu a tokorua nei. He taina tetahi me tetahi no Te Whanau-a-Kahurautao.

TOKA-A-KUKU ME KAIUKU

Kua kiia ake ra e au kaore a Toka-a-Kuku e taea e nga taua o tera wa. Heoi anake te mea e taea ai ma te pu repo anake e pupuhi mai i te moana. Kaore ano hoki e taea te whakamiere e wai taua. Otira tera tetahi tangata e ki ka taea, pera me Kaiuku. i Te Mahia. He rite tonu enei pa te